

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI VEGYESTARTALMU HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre . . . . . 8 korona.
 Félévre . . . . . 4 korona.
 Negyedévre . . . . . 2 korona.
 Egyes szám ára 15 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
 Dr. GAAL ENDRE.

Megjelenik minden vasárnap.
 Kéziratok nem adatnak vissza.

SZERKESZTŐSÉG:
 Dr. Gaal Endre lakása, Csikszereida (Mikó-utca).
 KIADÓHIVATAL:
 Szvoboda József könyvkereskedése, Apaffi M.-u. 13.
 Hirdetési díjak előre fizetendők.

Szolidaritás.

A folyó hó 28-án megtartott törvényhatósági közgyűlés legkellemesebb meglepetése volt az a tény, amely egy bizottsági tag felszólalása folytán a tisztviselői szolidaritásról egész véletlenül kippattant. Végtelenül örvendünk ezen a kellemes incidensen, mert az, egy hosszú idő óta külsőségében bár tetszelgő de divatos hazugságról tépte le a fátylat. A lényeg ugyanis az, hogy a törvényhatóság egy tagjának feltűnt hogy egy hivatal két vezető, tekintélyes tisztviselője egy a hivatalukból kikérült kérdésben elientétes állásponton vannak, s elientétes véleményt igyekeznek egymással szemben érvényre juttatni. Feltűnt az, hogy egy döntés elé kerülő kérdés elbírálását éppen azok a tisztviselők teszik nehezzé, akiknek kezeiben az megszületett. A látszat csakugyan úgy tűnt fel a dolgot, hogy furcsa az, hogy két vármegyei tisztviselő egy kérdésben az előadói székek mellől egymással szemben ellentétes véleményeket hangoztatnak, de ez a látszat csak azelőtt furcsa, aki a közigazgatás lényegével, annak belső szervezetével, igazságaival tisztában nincsen, aki a régi rendszer véleménykülönbséget nem ismerő vaskezü bürokratizmusban tapiaikozik még, aki nem tudja megérteni azt, hogy egy hivatalban negyven egyforma képességű s egyforma tisztviselői jogokkal bíró tisztviselőnek nem feltétlen kell mindig egyforma véleményen lenni, s végül aki nem tudja azt, hogy egy napirendre kerülő elintézési javaslat lényege kizárólag egyetlen embertől, a hivatalfőnöktől függ, a kinek joga van minden elintézési tervezet visszadobni, s utasítása szerint a helyett egészen mást csináltatni. Mást lényegben és formában. Hát akkor hogy lehetne elképzelni azt, hogy egy esetleg így megszületett e laboratummal szemben szolidaris legyen negyven tisztviselő akkor,

amikor az az laboratum esetleg nem is helyes, a mikor annak az laboratumnak megfogalmazásához harminckilenc tisztviselő társnak semmi köze nincs, és a amikor a letett hivatalos és tudori eskü a tisztviselőt véleményének őszinte nyilatkoztatására kötelezi.

Lehetnek rendszerek, amelyek arra épültek fel, hogy egy imperator parancsát lesve-lesse minden tisztviselő, hogy egy ilyen parancsnak teljesítésének érdekében testtel és összes szellemi tudásával álljon — még legjobb meggyőződése ellenére is minden tisztviselő, s tovább menve azt is megengedem, hogy lehetnek ezek a rendszerek néha-néha áldásosak, de minden olyan törekvés, amely a tisztviselő egyéni véleményének legkisebb mértékben való korlátozását is célozza, tisztességtelen törekvés, mert a legprimitívebb jognak a törvény korlátain belül lévő akarat és eszelekvés szabadságnak lassu megbénítását célozza, s mint ilyen végső következteteiben korrupcióra vezet. A diplomát az egyetem tanácsai, s a tisztviselő állást a vármegye bizalma egyformán adta meg minden választott tisztviselőnek, ebben az alap tekintetben tehát tisztviselő és tisztviselő között különbség nincsen. És megvagyok győződve arról, hogy a vármegye közönsége előtt sokkal tetszetősebb az a tisztviselő, aki nem igyekszik katonai felsőbbbségi rabigába hajtani a meggyőződését, hanem ott ahol annak helye van, s a hol annak szükségét érzi, véleményét megmeri nyíltan is mondani. Az a tisztviselő aki büszke arra a bizalomra, amelylyel őt tisztébe emelték. Kicsinyes és mellékes okokból nem fogja magát zsenirozni ezen jogoknak érvényesítésében.

De elképzelhető-e egy idealisabb ellenőrzési mód, egy liberalisabb hivatali szellem. mint az olyan, ahol a forumon az egyféle ügyekkel foglalkozó tisztviselők teszik vita tárgyává egymásnak elintézési formákba öntött véleményüket

tisztán a kézen lévő ügy, s így a köznek érdekében.

Ez a módszer nem furcsa, ez a rendszer az egyedüli helyes vármegyei rendszer, s a mikor erről szóllottam elismeréssel vagyok Köllő János tisztviselőnek, aki az ő szabadsághoz szokott lelkelével nem tudja megérteni azt, hogy miért kell neki szolidarisnak lenni ott, ahol az ő véleménye más most következtetésekre jutott.

Dr. Gaal Endre.

„Csiki Hírlap“ legelső számában foglalkozik azzal a cikkünkkel, amelyben az akkor még alakulási stádiumában lévő lapnak politikai hovatartozandóságát tettük vita tárgyává, ugyszintén foglalkozik azzal a kis hirdásunkkal is, amelyet az „új lap kuliszái közül“ címmel megírtunk. Az elsővel ma is csak ott vagyunk, ahol a mádi izraelita. Ma sem tudunk többet, minthogy ellenzéki, de mivel hogy az ellenzék ma többféle, s a lap vezetői is ezen többféle ellenzékből kerültek ki, hát pártonkívüli ellenzéki. — Tudomásul vesszük, hogy a Csiki újság vezetői pártonkívüli ellenzékiek, s végtelenül örülünk annak a őszinte igaz beszédnek a melylyel azt kinyilatkoztatták. Elvégre a pártonkívüli ellenzéki magatartás egy rendkívül kényelmes dolog, és igen okos be rendezkedés.

A Csiki Hírlap célja „szolgálni a független, élő és önmagáért küzdő Magyarország egykor megvalosuló ideálját“. Ismét patent a hazaiságra. Mintha ez nem minden pártnak és minden magyar embernek — tartozék, és vagy ne tartozzék párthoz — nem a végcélja volna. Mint-hogyha a magyar haza függetlenségéért való küzdelem kizárólag csak az ellenzékieknek, avagy pártonkívüli ellenzékieknek volna megengedve és fenntartva. Naiv boldog illúzió?! De hát akik maguknak ilyen kiváló, szép szerepet tudnak kisajátítani, hát csak ringassák ma-

gukat ebben a szép áionban, ha Isten is úgy akarja, s ez elkövetkezik, az örömnél mi is ott leszünk, kevesebb lármával, de fáradtabb karokkal, avagy ha az a cél esatasorba állitana, hogy megdön-gessük a bécsi kaput, legyenek meggyő-ződve azok, akik hangosak ma a szóla-moktól, hogy abban a rohamba mi sem maradunk egyetlen lépéssel sem hátrább.

No, és a felvilágosításra is lesz egy kis szavunk. Elsősorban is a felvilágo-sítás válasz akar lenni, de nem válaszol arra amit mi írtunk. Mi nem állítottuk azt, hogy az új lap vezetői felkérték a Csikvármegye szerkesztőjét arra, hogy minket megcáfoljon (dementáljon), hanem azt állítottuk, hogy az akkor alakulóban lévő újság vezetői közül valaki egy cik-ket küldött be a Csikvármegyei szerkesztőnek válaszképpen, hogy a szerkesztő ott azt tegye közzé, de a Csikvármegye szer-kesztője azt nem tette ki. Erre keritek tehát választ, hogy igaz-e ez vagy nem igaz. Mert nekünk egy elég szavahihető ember állította ezt, azzal hogy ezt neki Vakár P. Artur, a Csikvármegye szer-kesztője mondta, sőt az oda beküldött ciknek az első szavát ej is mondta. Mi nem akarjuk ma még megnevezni azt, hogy ki ez az egyén, mert megva-gyunk győződve arról, hogy erre a kér-désünkre az egyenes feleletet kapjuk meg. És ha megkaptuk, s ez a felelet az lenne, hogy csakugyan minket félre ve-zettek, ismerjük annak is a módját, hogy a téves és mérges csipkedésért megkö-vessük a Csiki Hírlapot, viszont ha csak-ugyan úgy volna az, hogy mi megírtuk, avagy előkelene állanunk a bizonyíté-kaikkal, akkor értenék a módját annak is, hogyan kell a Deák Ferenc nem égé-szen jól idézett szavait megfordítani!

Mindenesetre, ha a Csikvármegye fe-lelős szerkesztője a közérdekében meg-tette azt, hogy ebben a kérdésben fel-kérés folytán nyilatkoznék, megvagyunk győződve arról, hogy azt ami kerésünkre is megfogja tenni.

A „SZÉKELYSÉG“ TÁRCAJA.

Uj évre.

Száll az idő . . . út az óra.
 Uj esztendő jön az óra.
 Köszöntve őt mondjuk neki:
 — Legyen külömb, mint a régi!
 Hogy ne illessük panasszal:
 Nyíljék virág a tavasszal.
 Rengedezzen, majd a nyáron,
 Aranykalász a határon.
 Ősz gyümölcsöt, a tél vadat,
 Tőlünk meg ne tagadjanak.
 . . . Egy szó, mint száz, legyen bőven
 Minden jó ez esztendőben!

Lamperth Géza.

Amerikai történetek.

Azt hiszitek, fiuk — kérdezte egy szép napon világlárt barátunk, a fúrge és vidám Vad-nay — azt hiszitek, hogy nem voltam soha sem szerelmes?! Oh, akkor rettenetes tévedésnek vagytok áldozatai. Bár mesterségem, foglalkozásom nem igen engedte meg, hogy soká áldozzak a szerelem egy-egy oltárán, mégis, mondhatom, hogy tucat számban voltak kalandjaim az ujjházában.

Alig, hogy egy pár hete rőttem a tengerentuli aszfaltot, már meghódította szívemet egy igazán szépséges és bájos teremtmény, miss Annabell Wonder. Gyönyörű társadalmi po-síciója volt, a Sam Swindler híres panoptiku-mában, mint altest nélküli hölgy szerepelt. — Amíg a jámbor nézőközönség tátott szájjal bá-

multa az érthetetlen csudát, a nőt, ki saját magának csupán derekáig ér, — addig én hi-zelkedő bókokat suttogtam a bájos miss fü-lébe, ki hálásan fogadta szorult helyzetében a mulattatást, mert Isten az atyám, nem első-rangu szórakozás épen napestig a tükrökkel kirakott ládában feszengetni. (Azt hiszem, nem szorul bővebb magyarázatra, hogy ő nagysá-gának minden porcikája megvolt, még pedig kifogástalan minőségben.)

A hosszú, szinte szakadatlan ostromnak volt is annyi foganatja, hogy a szép miss végre randevut adott, azzal este 10 órára, a panoptikum helyiségeiben. A tulajdonos, Sam Swindler, ugyanis rendkívül féltette attrakcióját, és így azoknak nem szabadott távozni a pony-vapatólaból.

Dobogó szívvel és óvatos léptekkel köze- ledtem a kitzűött időben közeli boldogságom fészke felé.

Először külső szemlélet tartottam. Az ajtók lezárva, a pénztár alól pedig halk hortyo-gás jelezte, hogy Swindler mester az igazak álmat alussza. Halkan megoldottam a sátor-tartó egyik kötelet és besurranva, magam mö-gött megint lekötöttem.

Soha még csak sejtelmem sem volt, hogy egy ilyen művészintyana micsoda fészke a leg-vadabb rendetlenségnek. Egymáson, össze, vissza hevert az egész horkoló társaság, a ki-gyóember, a tüzetevő fakir, a röpülő csillag, meg a többiek. Nem volt időm ideáloimat megkeresni, (a nők a sátor másik felén pihen-tek) hanem gyorsan szétlebbenttem a viasz-szobrokhöz nyíló függőnyt és beléptem a meg-lehetősen tág és kényelmes helyiségbe.

A szépséges Annabel még nem volt ott, amin nem is csodálkoztam, hiszen még vagy jó tíz perc hiányzott a kitzűött időhöz. — A felülről beszűrődő holdvilág mellett hát szép sorjába v-ttem a viasszból való nevezetesse-geket, híres rablógylkosok váltakoztak nagy államiériakkal, színészekkel meg egyéb ka-pacitásokkal.

Merengésemből halk suttogás riasztott fel. Első pillanatban azt hittem, Annabel akar va-lami kalamajkát rendezni és kelepébe csal-t, de az eszmecsere, amit a két szurtos szent-lémén folytatott, ki ép ebben a pillanatban buk-kaant fel a panoptikum ölében, csakhamar meg-győzött tévedésemről.

Add ide pájtás Franklin Benjamint, su-ttogta az egyik, a másik meg fúrge nyujto-gatta a bábút. — Nem. Szekszipir nem kell, olyan potroha van, hogy az se férne be a ládába...

Szóval, meggyőződtem róla, hogy egyszerü betörőkkel, a nép romlatlan gyermekeivel van dolgom.

Ez a felfedezés nem csekély zavarba ejtett. Ha lármát ütök, Swindler mester többek kö-zött engem is rajta kap és feltékenységében alaposan helyben hagy, ha pedig itt maradok, a panoptikum közepén, a két zsvány meglát, és esetleg rövid uton elhallgattat.

Nagy drukomban azonban hirtelen jó eszme villant fel agyamban, közel hozzám üres talapat állott, Jim Weller, az ötszörös rablógylkos felirattal. Óvatosan elhelyezkedtem a podiumon és vártam a fejleményeket. Ezek nem is maradtak el soká. Néhány perc mulva ott volt a két jó cimborá, és mután nehéz-kesen és betűzve elolvasta a feliratt, szépen

főlemeltek és beosontak a többi viaszab közé. (Persze, hogy rögtön ropogni kezdett alattam a villamoság nemes felfedezője, majd egy kínos hörgessel palacsintává lapult).

A két mükedvelő úgy látszik, megelége-dett a zsákmánnyal, mert a ládát valami pok-róccal letakarita, és azután valami rejtett zugo-n át a távozás hímes mezejére léptek, nagyokat nyögve a súlyos teher alatt. Nem is igen messze ballagtak, amikor már szükségét érez-ték annak, hogy letelepedjenek.

Csak erre vártam. Két komám háttal neki-támaszkodott a ládának és kényelmesen meg-tömté kis, de bűdös matrőzpipáját. En pedig azalatt kiemelkedtem a ládából, és harsány huj-huj kiáltással kezdtem szaporán osztogatni a pofonokat.

Mit meséljek nektek tovább? Ami félelem és rettegés csak lehet egy emberben, az most mint valami örült bődülésben tört ki az érde-mes két jenkiből. Egy pillanat mulva már csak lukas talpuk feherlett a távoli holdfény-ben és én magam voltam, az összeroppant Franklin papa és Cremwell Oliwer társasá-gában. Annyi azonban szent, hogy magam is sietve felszedtem a sátorfamat, mert kétsége-ten, hogy Annabel ma is azon a véleményen van, hogy csak azért kértem tőle találkát, hogy a panoptikum egy-két díszet elraboljam.

Mivel pedig körözött gonosztevő címen néhány hétig a környékbeli lapokban fénykép jelent meg, mely feltűnően hasonlított hozzám, de még a nevem is teljes egészében alája volt szerkesztve, alapos a gyanum, hogy Swindler papa is nem a legjobb szándékkal érdeklődött hogylétem felől.

Most pedig engedje meg nekem a „Csiki Hírlap”, hogy egy kis szépségihát kihámozak újlag a felvilágosításból. Vákar P. Artur levele tegezve, udvariasan van megírva. De mi nagyobb bizonyosság kedvéért szeretnők tudni azt is, hogy az a levél kinek szól, mert még argumentum gyanánt olyan szöveget leközlöt levetel nem láttunk, amelyben ne lenne megmondva, avagy megírva, hogy kinek szól, pláne akkor, amikor az válsz képpen érkezik. Avagy talán az a valaki, akinek a levél jött, szégyeli ezt elárulni? Miért, nincs abban semmi szégyenlenni való. Avagy van? Pardon. Akkor nem kellett volna azt kiadni.

Szerkesztő.

Gazdasági erősbödésünk.

A kormány közvetlenül a karacsony ünnepek előtt az 1910. évi zárszámadások és az ország mult évi közállapotairól szóló jelentésének a parlament elé való terjesztése alakjában rideg számadatokkal fenyesen bebizonyította, hogy az államháztartás, mint az országnak, a lakosságnak jóléte a koalíció uralma alatt tapasztalt hanyatlás után újabb, örvendős és az állandóság minden kritikával bíró lendületnek, emelkedésnek indult a mostani kormányzat alatt, amely programjában tudvalevőleg az ország belső politikai és gazdasági konszolidálását és a külföld előtti hitelképességének emelését tűzte ki egyik főfeladatául.

Ime a köteteket beszélő legfőbb számadatok:

A mult évi államháztartás zárszámadásai szerint 1910-ben a rendes kezelésben 177 millió korona volt a felesleg, míg a költségvetésben a rendes kezelés fölöslege gyanánt csak 50 millió korona volt előirányozva; az eredmény tehát 127 millió koronával kedvezőbb az előirányzatnál. A rendkívüli kezelésben 50 millió hiány volt előirányozva; ezzel szemben a valóságos hiány 73 millió korona volt. Végeredmény gyanánt megállapíthatjuk, hogy az 1910. évi zárszámadás 101 millióval kedvezőbb az 1910. évi költségvetésnél. Ami a pénztári kezelést illeti, az állam összes bevétele 173 millióval haladta meg az összes bevételeket. A magyar állam pénztári készlete az 1910. év utolsó napján 161.710.000 korona volt. Az állami vagyon tiszta gyarapodása 163 millió korona volt. Az állam egész vagyonát a számvevőszék 1910. év végével 2.284.434.000 koronára becsülte.

A lakosság jólétének fellendüléséről pedig az ország közállapotairól szóló kormányjelentés tesz bizonyosságot, kimutatván, hogy a lakosság által 1910-ben a pénztáratételeknél elhelyezett takarékbetétek az előző évekhez képest 360 millió koronával 3674 millióra, tehát 10.65 százalékkal emelkedtek, ami mellett folyó számlára 510, csekk-számlára 252 és a postatakarékpénztárnál 107 millió helyezett el. 1910. végén tehát a magyar pénztáratételek összesen 4543 millió volt elhelyezve. 500 millióval több, mint az előző évben. És ebbe a rengeteg summába még nincs belefoglalva az a nagy összeg, amelyet a lakosság értékpapírokba, járadékokba, záloglevelekbe fektetett, amely teret az előző évekhez képest szinten lényeges emelkedés konststálható.

Mindezek a számadatok magukért beszélnek és fölöslegessé teszik terjedős kommentálásukat annak a ténynek, hogy a mostani kormányzati irány bizalommal tölti el az országot és kézzelfoghatóan emeli a lakosság jólétét.

Törvényhatósági közgyűlés.

Törvényhatóságunk folyó hó 28-án ülést tartott a bizottsági tagok kevés érdeklődése mellett. A közgyűlésen Gyalóky főispán elnök betegsége miatt Fejér Sándor alispán elnököt.

A közgyűlés legfontosabb tárgya volt az időközben megüresedett bizottsági tagok betöltése.

A közigazgatási bizottságba öt és a központi választmányba egy tagsági hely került titkos szavazás útján betöltés alá. A szavazatszedő küldöttségbe elnöknek kiküldetett Konez István, jegyzőnek Péter József, Kovács Kálmán, Csedó Imre és Erős Béla.

A közigazgatási bizottságba ezelőtt 2 évvel beválasztott és az 1876. évi VI. t. c. 4. §-a értelmében kilépett dr. Csiky József, dr. Fejér Antal, Bálint Lajos, dr. Kovács Gyárfás, illetve elődje dr. Filep Sándor és dr. Daradies Felix bizottsági tagok nagy többséggel újra megválasztottak. A közgyűlésen tekintélyes számban megjelent gyergyói bizottsági tagok legalább egy gyergyóit akartak a bizottságba beválasztani, de ezuttal ismét abba a régi hibába estek, hogy egyöntetű megállapodás hiányában két jelöltet állítottak s így bár egy Görög Joakhim, mint Szini János dr. tekintélyes szavazatokot kaptak, győzelemhez mégsem jutottak.

A központi választmányba néhai dr. Erős Vilmos helyébe dr. Fodor Antal titkos szavazással egyhangúlag választott meg.

A megyei állandó választmányba néhai dr. Filep Sándor helyébe Elthes Zsigmond közfelkialtással választott meg.

A megyei igazoló választmányba az 1886. évi XXI. t. c. 25 §-a szerint egy évre megválasztottak dr. Tauber József, dr. Csedó András, dr. Fejér Antal, Hajnó Ignác, dr. Daradies Felix, míg a főispán ugyanezen bizottságba a maga részéről egy elnököt és három bizottsági tagot fog kinevezni.

A megyei állandó bíráló választmányba néhai dr. Erős Vilmos helyébe dr. Fodor Antal választott meg.

Az árvászeki ülnökök mellé az 1877. évi XX. t. c. 178 §-a értelmében döntőszavazattal bíró tagoknak kiküldettek 1912. évre dr. Tauber József és dr. Gál József.

Árvászeki elnökhelyettesnek 1911. évre kiküldetett Csizser Imre árvászeki ülnök.

A tiszti főjegyző helyettesül kiküldetett 1912. évre dr. Imecs János.

Csikszereda és Gyergyószentmiklós városok területére az 1886. évi XXII. t. c. 47. és 72. §-aiban körülírt választások vezetése alispán akadályoztatása esetére kiküldetett Szász Lajos főjegyző.

Csikszereda és Gyergyószentmiklós székhelyekkel szervezett loavató bizottságok elnökeik az 1873. évi XX. t. c. 6. §-a értelmében 1912. évre közfelkialtással megválasztottak Csikszeredára Lázár Mihály, Gyergyószentmiklóstra Pórtik Lajos. Beszélő tagokat a főispán a napokban fog kinevezni.

A községek 1911. évi mérőszámadatainak megvizsgálására az 1886. évi XXII. t. c. 142. §-a értelmében kiküldettek és pedig: Kászontalics és Eeltize Csobot István, Kászontalics Szaniszló Kálmán, Kászontalicsfalura András Lajos, Kászontalicsfalura Bartha Ferenc, Tusnádra és Verebesre Tompos János, Kozmás és Lázárfalura Bartha György, Csikszentsimon és Csatószegre Ferencz Béla, Csikszentimrre Ince Ignác, Csikszentkirályra Szász Lajos, Csekefalva és Csikszentmártonra Bartalis Agoston, Csikszentgyörgyre Sándor Gergely, Bánkfalura Lőrincz János, Menaságra Tompos Pál, Mindszent és Szentlélekre Puskás Lajos, Zsögödre András György, Várdotfalva és Csobotfalura Csizser Pető, Csomortánra Gál József pálfalvi, Pálfalura Deák Elek, Delnére Kovács Simon, Csikszentmiklós és Borzovára dr. Sándor Gyula, Szépvízre Konez Antal, Csikszentmihályra Balazs Dénes gymesközéploki, Vácsácsi és Göröcsfalura Lehner Márton, Csikrákosra Császár Nándor, Mádéfalura Many Antal, Csiszóra dr. Csedó András, Csikapolczára id. Gál József csikszeredai, Madarásra Pálffy András, Dánfalura Bara János, Karczfalura dr. Márton László, Jenőfalura Kiss Ernő, Csikszenttamásra Szekeres Peter, Csikszentdomokosra Balazs János jegyző, Gyimesközéplokra Dobal Gergely, Gyimesfőlökre Dajbukak Jakab, Gyimesbükre Szebeni Péter, Gyergyófalura Pórtik Lajos, Csomafalura Baricz Denes, Alfalura dr. Gross Tivadar, Ditróra Puskás Adolf, Remetére Zakariás Lukács, Szarhegyre Gál Miklós, Teke-rópatakra dr. Fejér Mihály, Kilyénfalva és Vaslábra ifj. Fodor János, Várhegy és Sallamásra Fülöp Akos, Borszékre Köllő János, Hollóra Vautsuk József, Tölgyesre ifj. Fodor Antal, Belborra Veress Lajos és Békásra Vautsuk József.

A magánjavak ügyeinél nagy vitát provokált a „feketevízi” erdő eladásának kérdése. Ezt az erdőt a magánjavak igazgatósága nyilvános árverésen eladta a Götz cégnek 650.000 koronáért, s ezen a közgyűlésen kellett volna a vármegye közgyűlése az igazgató tanács határozatát elfogadja. Azonban Köllő János, a magánjavak gazdatisztje állást foglalt ezen eladás ellen, s beszédében kimutatta azt, hogy a feketevízi erdő eladása a vármegye részére ma nem előnyös üzlet, mert a 3 kor. 50 fillér köbméterenkinti tőár sem a tarvágszóra való tekintettel sem elég magas s mert az erdő kihasználása a mellette lévő fiatalosban olyan rengeteg károkat tenne, amely az elért jövedelmet nagyon csökkentene. E mellett az

álláspont melletti szólaltak fel még Márton Lajos, Oláh Alajos, míg a magánjavak igazgatója, dr. Györgypál Domokos és dr. Szántó Samu ezzel szemben az eladás helyességét vitatták, s dr. Szántó Samu b. tag meglehetősen meggyőzően mutatott rá az eladás körülményeiből arra, hogy az árverés egy minden tekintetben szolid és reális lefolyású árverés volt. Dr. Szántó Samu különös súlyt kívánt helyezni arra, nehogy a vármegyei erdőárverések az ilyen precedensekkel elveszítsék komolyságukat, de mindezek dacára a törvényhatóság többsége arra az álláspontra helyezkedett, hogy az erdőt nem adja el, a kérdést napirendről leveszi.

A községi ügyeknél a Gyergyószentmiklós város 1912. évi költségelőirányzatánál s Csomafalván egy megválasztott huszizsgáló válszátása elleni felebbezésnél volt nagyobb vita. Előbbinél Vákar P. Arthur és Márton Lajos felszólalása folytán a költségvetést visszaadni határozta a törvényhatóság, utóbbinál dr. Gaal Endre indítványára az előadói javaslat elvetésével a Balog István és Oláh Alajos szintén az előadói javaslatot támadó felszólalásai után a választás megsemmisítését h tározta a törvényhatóság. A többi községi ügyekben vita nélkül fogadtattak el az előadói javaslatok. A közgyűlés délután fel 2 órakor ért véget.

HIREK.

— **Városok segítése.** Héderváry Károly gróf belügyminiszter a városok segítésére előirányzott harmadik millió korona kiutalványozása tárgyában szombaton valamennyi városi s rendezett tanácsú városokkal bíró megyei törvényhatóságokhoz körrendeletet intézett, amelyben kijelenti, hogy a városok állami segítésére vonatkozó törvényjavaslata közel van a befejezéshez. A törvényhozás elé legközelebb azt a javaslatot fogja bejuttatni, hogy az állami segítség összege felhasználása tekintetben ne legyenek korlátozva a városok, viszont a városok feladata, hogy közigazgatási alkalmazottak részére a törvényhozás által megállapított illetményeket föltétlenül biztosítsák. A törvénytervezet alapelvet kívánta a miniszter érvényre juttatni, midőn a kedvezőtlenebb viszonyok közt levő városokat aránylag nagyobb segítségben részesítette. A miniszter az államszükségten kívül egyéb korszerű intézkedésekkel is akar gondoskodni a városokról. A miniszteri leirat bejelentés továbbá, hogy a legközelebb megalkotandó városrendezési törvényjavaslattal úgy tervezik, hogy a rendőrség fenntartásának terhéül a városokat meg fogják kímélni.

— **Felhívás.** Felhívjuk a város közönségét, hogy azok akik a január hó 15-én érkező színtársulat tagjainak a 42—45 előadásra ezen dőre kiadó lakásokat hajlandók bérbeadni, azok ezen szándékukat minél hamarabb Pototzki Pál üzletében jelentsék be.

Marosvásárhely Széchenyi-tér 47.

Székely és Réti butorgyárosok

ELSŐRANGU

MINTA BUTORTERMEI

a n. é. közönség rendelkezésére állanak.

Saját kárpitos műhelyeinkben készült:

ANGOL BŐRBUTOROK

továbbá

AMERIKAI RENDSZERŰ IRODABERENDEZÉSEK

rendkívül jutányos árban.

HITELKÉPES EGYÉNEKNEK

RÉSZLETFIZETÉSRE ÁRFELEMELÉS NÉLKÜL.

MENYASSZONYI KELENGYÉK

szencziációs kiállítású és óriási választékban.

Rendelések úgy a saját, mint adott

rajzok után is elfogadtatnak.

Vidéki meghívásra bemutatjuk gazdag

mintagyűjteményünket.

TELEFON 214. TELEFON 214.

— **Az erdélyi r. k. státus tanárainak egyesülete** legközelebbi közgyűlését 1912. évi husvét szünnapok idején Kézdivásárhelyt tartja. A házigazda szerepét a kézdívásárhelyi r. k. főgimnázium tanárai vállalták magukra és az előkészületek már megkezdették.

— **Plebános fogadtatás.** Pál István apátkanonok, az új udvarhelyi plebánus folyó hó 23-án érkezett új állomás helyére. Fogadtatásán, mely a legteljesebb és szívelesebb volt, megjelent az egyház-tanács és a hívek sokasága.

— **A székely kamara közgyűlése.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara 1911. december 27-én délután 3 órakor tartotta ez évben utolsó közgyűlését saját székházában Tauszik B. Hugó kir. tanácsos, elnökle alatt. Tárgysorozat rendén állást foglalt az állami szénbányák bérbe adása ellen, hogy a társulati és magán bányák esetleges tulajdonosai ezáltal továbbra is ellensúlyoz-

tassanak. A Máv. kolozsvári üzletvezetőse által megküldött szállító hivatali árjegyzéket átvizsgálta s annak további fenntartásához hozzájárult. Két végkiarúási engedély megadását javaslatba hozta. — A közös hadsereg lábbeli szükségletének kisiparosok által készítenő 25 százalékát 1912. január 5-én a beérkezett ajánlatok alapján értekeziesen óhajlja a kereskedelmi miniszter szétosztani. Erre az értekezletre Sz. Szakáts Péter titkár küldte ki a közgyűlés. Végül hozzájárult a nagyváradi kamara azon javaslatához, hogy az iparüzéshez szükséges iparhatósági engedély illetve igazolvány bemutatás utólag bejegyzéskor az összes hazai törvényeszeket követeljük be, vagyis a bejegyzést tagadják meg mindaddig, míg a kérelmezők eme kötelezettségeiknek eleget nem tettek. Végül az elnök meleg köszönetet mondott a kamara tagjának az évfolyán tanusított szíves támogatásért s mindannyinak boldog újévét kívánva az ülést bezárta.

— **Színészet.** Tompa Kálmán társulata január 15-én délután érkezik Csikszeredába. Első előadás 16-án kedden lesz. Az első heti műsort már most közölhetjük:

Kedden 16. Ártatlan Zsuzsi (Operette.) Szerdán 17. Vasgyáros (Szinmű.) Csütörtök 18. Kis cukros (Vígjáték.) Péntek 19. Öngyilkosok klubja. Vera Violetta. Szombat 20. Ezred apja (Operette.) Vasárnap 21. Hit és haza (Szinmű.)

— **A tanítók személyi pótléka.** Az 1907. évi XXVII. t. c. 4. §-a elfrendeli hogy oly tanító, ki a nevelés-tanítás terén érdemeket szerzett és legalább 12 évig szolgált egy helyen; különösen, a kik osztatlan iskolájú nemzetiségi vidéken működnek, évi 200 korona személyi pótlékban részesítendők. Magyarországon van huszonnégyezer felekezeti tanító és nyolcezer állami. A miniszter évenként — az eddigi tapasztalatok szerint — az állami tanítók közül száz-kétszázak utalványoz 200 korona személyi pótlékot. Huszonnégyezer felekezeti tanító közül legjobb esetben husz-harminc kapja ezt meg. Hát bizony ez nem igazságos arány. Mint a hogy nem igazságos az sem, ha egy tíz év óta szolgáló állami tanítónő, aki véletlenül hozzá még osztott elemi iskolánál működik, megkapja a 200 korona személyi pótlékot, míg a szomszédságban, nemzetiségi vidéken, osztatlan iskolánál, harminc év óta szolgáló tanító máig sem kapta meg azt. Pedig ez a harminc év óta szolgáló tanító egy községet magyarosított meg. Hát ma ez talán nem érdem? Így előáll az az eset, hogy egy tíz év óta szolgáló, személyi pótlékos állami tanítónőnek van osztott iskolája és 1800 korona fizetése. A harminc év óta szolgáló felekezeti tanítónak pedig van osztatlan iskolája, öt hat gyermekű családja és 1500 korona fizetése.

— **Dragább lesz a patika** Tekintettel arra, hogy egyes gyógyszerek árai ingadozásnak vannak alávetve, a belügyminiszter az érvényben levő „Gyógyszer-árszabvány” módosítását látta szükségesnek. Ennek folytán az országos közegészségi tanács javaslata alapján, valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságokhoz intézett körrendeletében elrendeli, hogy az 1908. évi december havában kelt körrendelettel életbeléptetett „Gyógyszer-árszabványt”, valamint az ehhez kiadott „Függelék”-et hatályon kívül helyezve, 1912. évi január 1-én napján új „Gyógyszer-árszabványt” léptet életű, mely a gyógyszerek árait fel-emeli.

— **A telepengedelmzési eljárás.** Telepenegelemhez kötött iparnál az új vállalatok fölállításának tervét az érdekelt szomszédok tájékozása céljából közhírré kell tenni. — Az ipartörvénynek ezt a rendelkezését az elsőfoku iparhatóságok számos esetben figyelmen kívül hagyták. A kereskedelemügyi miniszterium a telepengedelmzési ügyének harmadfoku elbírálásánál e miatt sok esetben kénytelen volt az eljárást megsemmisíteni és új szabályozati eljárást rendelni el, ami aztán az iparfelejesz fölállítását a közgazdaság és az iparfejlesztés érdekeinek nagy kárára, hosszu időre előadta. Ennek a jövőben való elkerülése végett a kereskedelemügyi miniszter most körrendeletben utasította az iparhatóságokat, hogy az említett törvényes rendelkezést fölmerülő esetekben szigorúan tartsák be, s a telepengedelmzési eljárásról az illető kerületi iparfelügyelőt is mindig hívják meg, s a vasutak mentén létesítendő iparfelepeknel ügyeljének arra is, hogy az iparhatósági eljárás és a vasut fölügyeleti eljárása között biztosítva legyen a szükséges harmónia.

— **Rosszul sikerült kinullázás.** Mintegy két évvel ezelőtt lapunk hasábjain részletesen beszámoltunk arról a nagy sorsjegyvesztésről, mely vármegyénket élénken foglalkoztatta. — Czérják Lajos balánbányai munkás két évvel ezelőtt egy nyolcad sorsjegyet vásárolt Kövecsi Domokos balánbányai kereskedőtől. A sorsjegyet hatvan ezer koronás nyereményre kihúzták. Kövecsi ekkor elkérte a munkástól a sorsjegyet azzal, hogy ő majd felveszi a nyereményt, a melyet azonban ő csak kétszáz koronás nyereménynek állított, eltitkolva Czérják előtti a 600,000 koronás nyereményből az egy nyolcadra eső 60,000 koronát. Czérják azonban bizalmatlan lett és megnevezte, illetve megnevezte dr. Székely Manó akkori karcfalvi körörossal a sorsolási jegyzéket és így tudta meg, hogy hatvan ezer koronát nyert. Rögtön jelentést tett dr. Bocskor Béla ügyvéd útján és Kövecsit éppen akkor tartoztatták le Budapesten, amikor a hatvan ezer koronás nyereményt felakarta venni. — A csikszeredai törvényszék Kövecsit csalásért nyolc havi, a feleségét büntetéséért hat havi börtönrre ítélte. A marosvásárhelyi tábla Kövecsi büntetését helybenhagyta, Kövecsinét pedig felmentette a büntetéséről vádja alól. A Curia most tárgyalta az ügyet Bucz Lajos bíró előadásában és a semmisségi panaszok elutasításával a tábla ítéletét megerősítette.

— **Tanfolyam szabók részére.** A kereskedelmi miniszter 1912. január 3-tól kezdődőleg Budapesten a technológiai iparmuzeumban egy hét hétre terjedő szabóipari továbbképző tanfolyamot rendez.

— **Az új vasúti fuvarlevelek.** Az 1909. évben kibocsátott új vasúti üzletszabályzat az eddigi belöldi vasúti fuvarlevélmintákat megsemmisítette s azok helyett a belöldi, a magyar-osztrák, valamint a magyar-bosnyák-hercegovinai forgalomban új vasúti fuvarlevél-írásokat állapított meg. Az új mintájú fuvarlevelek már forgalomba vannak, de a folyó évi december hó 31-ik napjáig még a régi mintájú fuvarlevelek is használhatók. Az 1912. évi január hó 1. napjától kezdve már csak az új mintájú fuvarlevelek használhatók, ennél fogva a pénzügyminiszter most kiadott rendeletével a régi mintájú fuvarleveleket december hó 31. napjától forgalmon és használaton kívül helyezte. A régi fuvarlevelek február hó végéig új fuvarlevelekkel díjtalanul kicserélhetők. Február végétől fogva a régi fuvarlevelek már csak a pénzügyminiszterhez intézett, indokolt kérvény alapján cserélhetők ki. A jövő év letevével azonban a régi fuvarlevelek egyáltalán nem cserélhetők ki s értéküket sem térítik meg.

— **A száj- és körömfájás gyógyítása.** Stuttgartból jelentik: Hufmann állatorvosakadémiai tanár tényszerű eredményeket ért el Elzász-Lotharingiában a száj- és körömfájás gyógyítása terén. A kormány megbízásából bejárta a falvakat, ahol pusztít a járvány s rövid idő alatt kigyógyította a beteg állatokat, csak két nehéz esetben nem érte el a teljes gyógyulást. A földmives és állattenyésztő nép babonás áhitattal veszi körül Hoffmann.

— **Megdicsért fővárosi rendőrtisztviselő.** Boda Dezso főkapitány a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankban történt negyedmillió váltócsalás nyomozásából kifolyólag írásbelileg fejezte ki elismerését Sándor László dr. rendőrkapitánynak a nyomozás körül teljesített kiváló fáradozásáért.

— **A vármegyei távbeszélő első részlete elkészült.** Már hónapok óta serényen folytát a munkálatok a vármegyei távbeszélő hálózat kiépítésén, melyek — amint értesülünk — eredményesek is voltak, mert a kolozsvári posta- és táviratigazgatóság táviratilag értesítette a vármegye alispánját, hogy Gyimesközélpók, Szépvíz, Csikrákos és Karcfalva távbeszélő központok kiépítése befejezést nyert és jövő hó első felében — tehát csak napok kérdése — ezen központok át lesznek adva a forgalomnak. Az alföldi központ csak a jövő év tavaszán rendezhető be. E hírt is bizonyára örömmel veszi a vármegye közönsége.

— **Hajtó vadászat.** A csikszeredai vadászárság tagjai e hó 14-én a csikszentimrei „Aladár” nevű erdőségben medvehajtó vadászatot rendeztek. A hajtásban egy hatalmas 160 kg. súlyú fekete medve került lövésre s a társaság két igen ügyes tagjának, Balázs Lajos csikszentsimoni és Vizi József szentimrei lakosoknak sikerült is a medvét egy-egy lövéssel leteríteni. A szerencsés vadászok a szép medvebőrt 126 koronáért adták el Junger Sándor helybeli lakosnak.

— **Állatvédelem télen.** Gondoskodjunk elsősorban munkás állataink s ezek között kivált lovaink védelméről. Patkókatunk a téli sikos utra éles sarkú patkókkal. Jeges ut, havazás esetén, kisebbítsük a rakományt. Mindon túlterhelés, állatkinzás s ez az 1879. évi LX. törvényeink 86-ik §-a alapján 8 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható. — Ne hagyjuk munkás állatainkat a hidegben betakaratlanul hosszasan vesztegelni, hanem munka után igyekezzünk velük az istállóba. Hűségese házőrzőinket, a láncos kutyákat is vegyük védel

münkbe. Tatarozzuk ki télire ólóját, hogy szél, hó ne járassa át a benne meghuzódó állatot, almozzunk jól benne s védjük meg lehetőleg kívül is a hidegtől, a szalma borítékkal. Segítsünk a téli fagyos világban, a hóval borított területeken eleséghöz alig jutó madarakon is, állítsunk fel számukra védett helyeket asztalkákat s lássuk el azokat valamely oly olesó, keverék eleséggel, amelyben minden ott megforduló madár-faj fellelheti a neki alkalmas ételt. Jó e célra a rosta-aj gabona, keverve olajt tartalmazó megvakkkal, asztalról lekerült hulladékokkal, hus-, szalonna-, zsír-, fagyudarákakkal. Végre, ha állatkinzásnak vagyunk tanui, lépünk közbe s kérjük a kihágót emberséges viselkedésre, amelylyel védtelen, panaszkodni nem tudó állatainkkal, mint szintén érző lényekkel szemben is tartozunk.

— **Büntetés a borjuk miatt.** A földmivelésügyi miniszter 121489—911. számú fendeletével megtiltotta, hogy négy hetesnél fiatalabb borjuk anyjuk nélkül vásárra vagy más közösgébe hajtassanak, avagy vasuton szállíttassanak és általában bármiféle forgalomba hozassanak. — Négy héten aluli borjuk tehát vasuton csak anyjukkal együtt szállíthatók, illetve a vásárra, vagy más közösgébe csak anyjukkal együtt hajthatók. Aki ezen rendeletet megszegi, az az 1879. évi XI. t. c. 1. paragrafusa alapján 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén megfelelő elzárással büntetetik. Erre jó lesz székeleg kiszáradásaink minél szélesebb körben figyelmeztetni, mert a borju miatt — egész veletlenül — bajba kerülhetnek.

— **Halalozás.** Özv. Minier Gáborné pókakereszturi Székely Róza folyó hó 22-én reggel 7 órakor hosszas szenvedés után elhalt. Temetése folyó hó 24-én délután 2 órakor volt. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Gazdasági előadások a katonaságnál.** Mint a Politikai Híradó jelenti, gróf Serényi Béla földmivelésügyi miniszter oly értelmű rendeletet bocsátott ki, mely szerint megengedi a honvéd gyalogezredek legénységeinek, hogy a gazdasági egyesületeknek a téli idő alatt, december, január és február havában rendezendő gazdasági szakelőadásain megjelenhessenek. Első ízben a Zólyom vármegyei gazdasági egyesület rendez a besztercebányai állomásos 16. honvédezered legénységének gazdasági előadásokat.

— **Gróf Mikes püspök installációja.** Minthogy gróf Mikes Jánosnak, az új szombathelyi püspöknek prekonizációja legközelebb meg fog történni, az új püspök felszentelésének és installációjának ideje véglegesen megállapított. A püspököt újév napján a budapesti Szent István bazilikában fogják gróf Majláth Gusztáv erdélyi, Várady L. Árpád győri és dr. Fischer Colbric Agost kassai megyéspüspökök püspökké szentelni, ennek megtörténte után pedig a püspök székhelyére utazik. Az ünnepélyes installáció január 6-án reggel fél 9 órakor veszi kezdetét s ezt diszebed fogja követni, melyet a Kulturház dísztermében rendeznek. Az installációra Csikvármegye törvényhatósága is meghívást kapott s hir szerint azon többen részt vesznek.

— **Sebesi Janos alispán — diszpolgár.** Siklód község képviselőtestülete, hogy Sebesi Janos alispán iránt — a község vízmosásos helyeinek megköltése és a vicinális utak jókárba való állítása végett — ezert halaját méltóképpen kifejezze, fo yó évi október hó 8-ikán tartott közgyűlésében őt diszpolgárává választotta. Az erről szóló okmányt Györgyi Ferdinánd a folyó hó 22-én tartott törvényhatósági közgyűlésén nyújtotta át lendületes beszéd kíséretében.

— **Főszolgabíró és ügyvéd párbaja.** Udvarhelyvármegye a napokban tartott közgyűlésén hevesen összeszóllalkoztak Pálffy Jenő főszolgabíró és Elekes Dénes ügyvéd. A szóváltást párbaj követte 25-én reggel 9 órakor. Egyetlen összecsapásnál Pálffy tizenegy helyen sebesítette meg ellenfelét. A vágások közt volt egy hosszú, mely az arcon, egy a mellén és egy jelentékenyebb fejevágás is, úgy, hogy Elekest sebeivel a hórházba szállították. Segédek a főszolgabíró részéről Ugron Zoltán országgyűlési képviselő és Szentkirályi Ferenc ny. honvédezered, Elekes részéről Pál Árpád városi főjegyző és Valentsik Ferenc országgyűlési képviselő voltak. A felek a párbaj után kibékültek.

— **Meghonosítják a telefonüzenetet.** A régóta vajudó telefon-reform megoldásához közeledik. Mindazokat, a kiket évek óta üldöz a távbeszélő ezernyi mizériája, az ipari

és kereskedelmi érdekek régóta várják azt a megváltást, melyet az évek óta készülő, de mindéddig megoldáshoz nem jutott telefon reformnak hoznia kell. Munkatársunknak alkalma volt megtudni, hogy a kereskedelmi miniszterium illetékes ügyosztályában egy a telefon-reformot megvalósító teljesen kész törvényjavaslat várja, hogy a parlament elé terjesztessék. Ez a minden ízében modern törvényjavaslat, ha nem is szünteti meg egy csapásra a bajokat, bizonyosan sokkal fog hozzájárulni ahhoz, hogy a telefon könnyebben hozzáférhető, olcsóbb praktikusabb legyen. Mődunkban van illetékes helyen kapott felvilágosítások alapján a javaslat több rendelkezéseit a nagyközönséggel is megismertetni. Mindenekelőtt megszünteti az új rendszer azt az anomáliát, hogy az interurbán beszélgetések, akár kisebb, akár nagyobb távolságokra szólnak, mindig két koronába kerülnek. E helyett meghonosítja a zónarendszert, a következő kulcs szerint:

10 km.-ig a beszélgetés díja	30 fill.
20 " " " " "	40 "
50 " " " " "	60 "
100 " " " " "	1 kor.
200 " " " " "	2 "
300 " " " " "	3 "
600 " " " " "	4 "

A szomszédos forgalomban minden beszélgetés díja 20 fillér lesz. Eddig a telefon nem igen volt hozzáférhető a nagy tömegek számára, épp drágaságánál fogva. A zónarendszer segít ezen. A zónarendszernek pedig a különféle díjmérséklések segítenek a telefon népszerűsítésében. Reggel és este hat órától hármas óráig ugyanis huszonöt százalék engedményt kapnak a beszélgetők, míg esti 9 órától reggel 6-ig ötven százalék engedmény lesz. — Számos életrevaló újítás van még tervbe véve. Így meghonosítják a telefonüzemeltetési rendszert. Ez abban áll, hogy a központba valakinek a címére betelefonált üzenet husz fillér díj lefizetése ellenében távirat módjára kikézesítik a címzettnek. Nyilvános épületekben telefon-automatákat fognak felállítani. Ezek 10 fillér bedobása ellenében összekapcsolják az automást a központtal, amely megadja a kért számot.

— **Aru- és értéktőzsde Kolozsvárt.** Az erdélyi részek közigazgatási életére rendkívül fontos kihatással lesz az a mozgalom, amelyet a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara által folyó hó 19-re egybehívott értekezlet nagy lelkesedéssel magáévá tett, midőn egyhangú lelkesedéssel kimondta az erdélyi részekre szóló s Kolozsvárt székelő aru- és értéktőzsde felállításának szükségét. Az értekezleten Tamási István kamarai alelnök elnököl és Balázs Gyula kamarai II. titkár számolt be a hazai vidéki tőzsdék tanul-

mányozásának eredményéről es tette meg javaslatait az alakulás módjaira és kereszttvitelére, mit a gyűlés egyhangú lelkesedéssel magáévá tett. Előadó javaslatára az értekezlet megalakította a permanens nagy bizottságot és a kamara vezetőségének megadta a megbízást a tőzsde és választott bíróság alapszabályainak sürgős elkészítésére, minek befejezte után a jövő év január végére már egybehivatnak a résztvételüket a kamarához eddig bejelentett cégek képviselői, hogy a lényegi megalakulás kimondása után a tőzsde működését a legrövidebb időn belül felvehesse.

— **Elszámolás az 1911. évi december hó 21-én tartott jöteknycélú gyermek-előadásról.** Felülfizettek: Ganz-féle vill. r.-t. üzemvezetője 20 K. Dobrea Demeterné (Tölgyes), dr. Szekeres József 10—10 K. Dr. Nagy Domokos 5 K. Dr. Fejér Mihály (Gyergyószentmiklós) 4 K. Albert Ödönne, dr. Baróti Sándor, Bathory Olga, Ferenczi Henrik, Fodor Jenő, Fülöp Farkas Elek, Nuridány Márton, Vitályos György 2—2 K. Dájbukát Vira, Kassay Lajos, Nagy Jakabné 1—1 K. Herczogné 50 fillér. Összesen 68 K. Jegyekből: 333 korona 50 fillér. Összes bevétel 402 K. Kiadás 188 korona 63 fillér. Tiszta jövedelem 213 korona 37 fillér. Ebből 114 korona a folyó évi április hóban tett fiúmei tanulmánykirandulás fedezetlen maradt költségeinek kiegyenlítésére fordított; a fennmaradó 99 korona 37 fillér pedig a takarékpénztárba helyeztetett. Fogadják mindazok, kik ezen előadás erkölcsi és anyagi sikerét kegyes támogatással előmozdítani sziveskedtek, az igazgatóság hálás köszönetét. Különösen dr. Márton Lászlóné, Szathmáry Sárika urasszony, kinek fáradsággal teljes közreműködése az előadás sikerét biztosította.

— **Huscempeszes a gyimesi határon.** A gyimesbükki m. kir. határszéli kirendeltség egy járőre Folya György nagykalotai, Folya Vazul és Folya Illés bökényi lakosokat tetten érte, a mint Romániából nagymennyiségű sertés húst és halat csempészték. A csempésztárgyak lefoglaltattak és el lettek árverezve.

— **A városok államszolgálya.** Khuen Héderváry Károly gróf miniszterelnök körrendeletet intézet az ország összes törvényhatóságához, amelyben kijelenti, hogy a városok állami szolgálya vonatkozó törvényjavaslat a befejezés stadiumában van és az közelebről a törvényhozás elé kerül.

— **Az utazás megdrágulása.** A magyar államvasutak mai zónarendszerét tudvalevőleg megfogják változtatni, ami a személydijszabás tetemes emelését fogja jelenteni. Brassóból Budapestre a gyorsvonatok díja, mint értesülünk nyolcvan százalékkal lesz nagyobb a mainál, a személyvonatoknál tíz százalék. Az új tarifa, értesülésünk szerint, 1912. évi április hó 1-én fog életbelépni.

„A köztudatba ment át”, hogycsak
Kállai Lajos motorgyára
 BUDAPEST, VI. Gyár-utca 28. szám
 szállítja teljes jótállás mellett a leghirnevesebb
 motoroséplőkészleteket.
 Saját érdekében kérjen minden gazda disz-főárlapot mit ingyen, bérmentve küld a gyár!
Fontos figyelmeztetés! Kállai Lajos hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevű cégekkel.

PALLÓ, DESZKA, LÉC, GYALULT PADOZAT DESZKA
ÉPÜLETFÁ.
 CÁNDRA (HULLADÉK LÉC) RÖNKVÉG
 SZEKER-ES ÖL-SZAMRA, VALAMINT
FÜRÉSZPOR
 minden mennyiségben állandóan kapható:
Klein Sámuel csikszeredai gőzfűrészt telepén.
 TELEFON 19.
 Gömbfa tulajdonosok szives tudomására hozom,
 hogy minden szombaton bérvágás van.

Szám 343-1911.

Arverési hirdetmény.

Csikszereda r. t. város árvaszéke közhírré teszi, hogy néhai Hancz István örökösai tulajdonát képező csikszeredai 409 sz. tjkv. foglalt belsőség, (a városház szomszédságában) Csikszereda város árvaszéke hivatalos helyiségében 1912. év január hó 7-én délután 9 órakor önkéntes árverés útján a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Az erre vonatkozó feltételek az árverés megkezdése előtt lesznek kihirdetve. Csikszereda, 1911. december hó 14-én. A városi árvaszék.

Dr. Ujfalusi Jenő, elnök.

Órangyal és ártatlanok órangyala cz. Ima- és énekeskönyv új kiadásban megjelent. — Kapható: Szvoboda József üzletében Csikszereda.

HIRDETÉSEK

olcsó árszámítás mellett közöltetnek s felvetetnek A KIADÓHIVATALBAN.

Az amerikai porcellán-puder csak akkor valódi ha az a „YES” szóval van ellátva, kapható 6-fele színben 3 es 5 koronás dobozokban. Folyékony Yes-puder (Liquid-Powder) ára 4 korona. Nappali krém, ára 3 korona. A Grand Fayence szappan a legjobb a világon ára 1 kor. 50 fill. — Kapható: FEKETE VILMOS, illatszert- és pipere-üzletében, Csikszereda. Postai megrendelések pontosan eszközöltek. 27—

EGY TANONC ki két-négy középiskolát :: végzett, felvétetik a :: Szvoboda József-féle könyvnyomdában CSIKSZEREDÁBAN.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a Réthy-féle pemetefü czukorkáknál! Vásárlásánál azonban vigyazzunk és határozottan Réthy-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utanzata van. Az eredetinek minden egyes darabkáján rajta van a „Réthy” név. 1 doboz ára 60 fillér. :: Mindenütt kapható. Csak RÉTHY-félet fogadjanak el!

Menetrend, érvényes 1911. évi október hó 1-től.

Oda						Székelykocsárd—Madéfalva—Brassó						Vissza	
Szv. 8016 I—III.	Szv. 8002 I—III.	Szv. 8004 I—III.	Szv. 8006 I—III.	Szv. 8008 III.	Szv. 8010 I—III.	Szv. 8003 I—III.	Szv. 8009 I—III.	Szv. 8007 I—III.	Szv. 8005 I—III.	Szv. 8001 I—III.	Szv. 8015 I—III.		
—	205	935	615	—	700	ind. Budapest k. p. u. (N.-Váradon át 126) érk.	150	955	955	720	730	—	—
—	200/800	—	1220	930	705	ind. Budapest k. p. u. (Aradon át 126, 153) érk.	125/725	935	545	—	1230	—	—
—	1051	646	832	115	458	ind. Kolozsvár (126) . . . . . érk.	420	1256	1256	544	959	—	—
Éjjeli idő	5-25	220	830	1154	335	ind. Székelykocsárd (126, 130) . . . . . érk.	1246	755	1047	212	657	10-55	—
—	5-31	226	836	1200	341	Marosnagyfalak 2. sz. őrház	1240	749	1041	206	651	10-49	—
—	5-39	232	842	1206	346	Vajdaszeg 4. sz. őrház	1234	743	1036	200	646	10-42	—
—	5-46	238	848	1212	451	Maroscsúcs 6. sz. őrház	1228	737	1030	154	640	10-36	—
—	5-55	246	856	1220	459	Maroskecze	1221	730	1023	147	633	10-28	—
—	6-08	257	907	1231	410	érk. Marosludas (129) . . . . . ind.	1209	718	1011	135	622	10-15	—
—	1004	—	—	—	—	érk. Besztercze (129) . . . . . ind.	—	—	—	—	1217	—	—
—	224	—	—	—	—	érk. Borgóbesztercze . . . . . ind.	—	—	—	—	600	—	—
—	—	—	—	—	600	ind. Borgóbesztercze . . . . . érk.	224	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	1217	ind. Besztercze (129) . . . . . érk.	1004	—	—	—	—	—	—
6-09	300	909	1233	413	910	ind. Marosludas (129) . . . . . érk.	1206	715	1008	134	619	10-14	—
6-15	305	914	1239	418	915	Marosbogát	1200	709	1002	128	613	10-07	—
6-22	311	920	1245	424	921	Kutyfalva 16. sz. őrház	1154	702	955	121	607	9-59	—
6-35	321	930	1255	434	931	Radnót	1145	653	946	112	558	9-48	—
6-45	329	939	104	449	939	Maroscsapó	1137	645	938	104	551	9-39	—
6-54	336	946	111	456	946	Marosugra 24. sz. őrház	1129	637	929	1256	543	9-29	—
7-01	342	952	117	502	952	Kerelőszentpál	1123	631	923	1250	537	9-23	—
7-20	350	1009	133	521	1009	Nyárádtó	1106	614	906	1233	521	9-05	—
7-35	412	1022	146	534	1022	érk. Marosvásárhely . . . . . ind.	1052	600	852	1219	507	8-50	—
—	442	1052	206	607	—	ind. Marosvásárhely . . . . . érk.	1032	—	814	1148	455	—	—
—	450	1100	214	615	—	Marosvásárhely felsőváros	1025	—	807	1141	448	—	—
—	503	1113	227	628	—	Nagyernye 43. sz. őrház	1012	—	750	1128	435	—	—
—	511	1122	235	636	—	Sáromberke	1005	—	743	1121	428	—	—
—	519	1129	243	644	—	Gernyeszeg	958	—	736	1113	421	—	—
—	526	1136	250	651	—	Körtvélyfája 49. sz. őrház	950	—	728	1105	414	—	—
—	535	1145	259	700	—	Petele 51. sz. őrház	941	—	719	1056	405	—	—
—	541	1151	305	706	—	Radnótfája 52. sz. őrház	935	—	713	1050	359	—	—
—	545	1155	309	710	—	érk. Szászrégen . . . . . ind.	931	—	709	1046	355	—	—
—	555	1205	314	718	—	ind. Szászrégen . . . . . érk.	926	—	659	1040	349	—	—
—	605	1215	324	728	—	Ideczfürdő	917	—	650	1031	340	—	—
—	613	1223	333	737	—	Marosvécs	909	—	642	1023	332	—	—
—	627	12 6	346	750	—	Magyaró	857	—	629	1011	319	—	—
—	640	1247	359	804	—	Déda megálló	844	—	614	958	308	—	—
—	655	104	414	816	—	Déda	838	—	608	952	302	—	—
—	706	115	425	828	—	Ratosnya	828	—	555	942	248	—	—
—	723	132	442	845	—	Szalárd 82. sz. őrház	810	—	536	924	229	—	—
—	729	138	448	851	—	Palotailva	805	—	531	919	224	—	—
—	744	152	503	905	—	Bánfyháza	750	—	515	904	209	—	—
—	753	203	512	914	—	Gödémesterháza	741	—	507	855	201	—	—
—	829	234	555	942	—	Maroshévíz (Borszékfürdő)	724	—	450	838	145	—	—
—	840	245	606	953	—	Galóczás	704	—	430	818	125	—	—
—	853	258	621	1007	—	Várhegy	652	—	418	805	112	—	—
—	910	313	638	1024	—	Ditró	637	—	403	749	1256	—	—
—	924	326	651	1037	—	Szárhegy	623	—	348	733	1242	—	—
—	932	334	659	1045	—	érk. Gyergyószentmiklós . . . . . ind.	614	—	340	724	1233	—	—
—	1000	354	719	—	—	ind. Gyergyószentmiklós . . . . . érk.	549	910	—	700	1153	—	—
—	633	1006	400	725	—	Tekerőpatak	543	903	—	654	1147	—	—
—	646	1017	411	736	—	Vaszláb	533	854	—	645	1138	—	—
—	710	1040	432	757	—	Marosfő	515	838	—	629	1122	—	—
—	730	1059	452	815	—	Csikszentdomokos	450	815	—	604	1058	—	—
—	739	1107	500	823	—	Karcfalva	438	804	—	554	1045	—	—
—	748	1116	509	832	—	Csikmadaras	428	755	—	545	1036	—	—
—	757	1125	518	841	—	Csikrákos	417	743	—	535	1026	—	—
—	802	1130	523	846	—	érk. Madéfalva (136) . . . . . ind.	410	737	—	529	1020	—	—
—	130	708	—	—	—	érk. Gyimes (136) . . . . . ind.	220	—	—	—	830	—	—
—	200	740	—	—	—	érk. Palanca (136) . . . . . ind.	133	—	—	—	743	—	—
820	1143	533	856	420	—	ind. Madéfalva . . . . . érk.	350	727	—	523	1000	1005	—
909	1255	550	908	433	—	Csikszereda	336	714	—	510	947	952	—
916	104	557	—	440	—	Zsögödfürdő	251	637	—	—	901	941	—
924	115	605	—	448	—	Csikszentkirály	242	630	—	—	854	933	—
930	123	611	—	454	—	Csikszentimre 35. sz. őrház	235	623	—	—	847	926	—
943	133	619	—	501	—	Csikszentsimon	230	618	—	—	842	921	—
952	144	629	—	510	—	Csikverebes	217	604	—	—	832	911	—
1005	206	640	—	518	—	Tusnád	210	536	—	—	824	903	—
1020	218	651	—	528	—	Tusnádfürdő	155	541	—	—	814	852	—
1031	231	701	—	539	—	Sepsibükszád-Bálványosfűred	140	528	—	—	756	841	—
1046	245	714	—	552	—	Málnásfürdő	123	514	—	—	741	828	—
1054	256	721	—	600	—	Málnás	112	504	—	—	733	820	—
1107	310	732	—	613	—	Sepsibodok	1258	452	—	—	722	808	—
1116	319	740	—	621	—	Sepsikőrőspatak-Gidófalva	1246	443	—	—	713	759	—
1125	329	748	—	629	—	érk. Sepsiszentgyörgy (134) . . . . . ind.	1235	433	—	—	705	749	—
405	744	—	—	10-23	—	érk. Bereczk (134) . . . . . ind.	7-34	11-32	—	—	—	4-39	—
11-40	4-00	8-08	—	6-47	—	ind. Sepsiszentgyörgy (134) . . . . . érk.	12-18	3-59	—	—	6-46	7-30	—
11-47	4-07	8-15	—	6-55	—	Kilyén	12-10	3-51	—	—	6-38	7-22	—
11-58	4-18	8-26	—	7-06	—	Uzon	11-58	3-39	—	—	6-26	7-10	—
12-08	4-28	8-35	—	7-16	—	Kökös	11-46	3-28	—	—	6-15	6-59	—
12-19	4-39	8-46	—	7-29									